

VYHLÁŠKA č. 202/2004 Sb.
ze dne 14. dubna 2004

o opatřeních pro předcházení a zdolávání afrického moru prasat

Ministerstvo zemědělství stanoví podle § 78 zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění zákona č. 131/2003 Sb., (dále jen "zákon") k provedení § 10 odst. 3 písm. a) a g) a § 51a odst. 3 zákona:

§ 1
Předmět úpravy

Tato vyhláška upravuje v souladu s právem Evropských společenství¹⁾

- a) hlášení nákazy afrického moru prasat, pohotovostní plán pro případ výskytu nákazy afrického moru prasat (dále jen "pohotovostní plán"), program ozdravování zvířat (dále jen "program ozdravování") a jejich očkování,
- b) opatření pro tlumení nákazy afrického moru prasat,
- c) opatření k ozdravování zvířat od nákazy afrického moru prasat.

§ 2
Vymezení pojmů

Pro účely této vyhlášky se rozumí pod pojmem

- a) prase - jakékoli zvíře z čeledi prasatovití (Suidae) včetně prasat divokých,
- b) prase divoké - prase, které není drženo nebo chováno v hospodářství,
- c) hospodářství - jakékoli zemědělské nebo jiné prostory, ve kterých jsou trvale nebo dočasně chována nebo držena prasata; tento pojem nezahrnuje jatky, dopravní prostředky a obory²⁾, v nichž jsou držena a smějí být lovena prasata divoká; tyto obory musí mít takovou velikost a uspořádání, které neumožňují uplatňování opatření stanovených v § 5 odst. 1,
- d) prase podezřelé z nákazy virem afrického moru prasat - jakékoli prase nebo tělo prasete vykazující takové klinické příznaky, postmortální změny nebo výsledky laboratorních vyšetření provedených v souladu s postupy stanovenými příručkou k zajištění jednotné diagnostiky afrického moru prasat (dále jen "diagnostická příručka"), vydanou Státní veterinární správou a odpovídající diagnostické příručce schválené Evropskou komisí (dále jen "Komise"), které ukazují na možnost výskytu afrického moru prasat,

1) Směrnice Rady 2002/60/ES ze dne 27. června 2002, kterou se stanoví zvláštní ustanovení pro tlumení afrického moru prasat a kterou se mění směrnice 92/119/EHS, pokud jde o těšínskou chorobu prasat a africký mor prasat.

2) § 2 písm. j) zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění zákona č. 320/2002 Sb. a zákona č. 59/2003 Sb.

e) případ afrického moru prasat nebo prase nakažené africkým morem prasat - jakékoli prase nebo tělo prasete, u kterého byl na základě klinických příznaků nebo postmortální změny úředně potvrzen africký mor prasat, anebo u kterého byl na základě laboratorního vyšetření provedeného v souladu s diagnostickou příručkou úředně potvrzen výskyt nákazy,

f) ohnisko afrického moru prasat - hospodářství, ve kterém byl zjištěn jeden nebo více případů afrického moru prasat,

g) primární ohnisko - hospodářství nebo jiné místo, kde jsou zvířata shromážděna a kde byl úředně potvrzen jeden nebo více případů výskytu nákazy, které nesouvisí z epizootologického hlediska s ohniskem nákazy dříve zjištěným v téže oblasti, anebo s ohniskem nákazy, které je prvním výskytem uvedené nákazy v uvedené oblasti,

h) zamořená oblast - oblast členského státu Evropské unie (dále jen "členský stát"), ve které jsou po potvrzení jednoho nebo více případů afrického moru prasat u prasat divokých používána zdlavací opatření v souladu s § 15 nebo § 16,

i) primární ohnisko afrického moru prasat u prasat divokých - jakýkoli případ afrického moru prasat zjištěný u prasat divokých v oblasti, ve které se nepoužívají opatření v souladu s § 15 nebo § 16,

j) kontaktní hospodářství - hospodářství, do kterého mohl být zavlečen africký mor prasat, a to buď v důsledku umístění daného hospodářství nebo v důsledku přemísťování osob, prasat nebo dopravních prostředků, nebo jakýmkoli jiným způsobem,

k) chovatel - jakákoli fyzická nebo právnická osoba vlastníci prasata nebo pověřená držením prasat, a to jak za úplatu, tak bezplatně,

l) příslušný úřad - ústřední úřad členského státu oprávněný k provádění veterinárních kontrol nebo jiný úřad členského státu, jemuž byla tato pravomoc svěřena,

m) zpracování - jedna z metod zpracování vysokorizikových konfiskátů živočišného původu stanovených bezprostředně závazným právním předpisem Evropských společenství³⁾, používaná způsobem zamezujícím nebezpečí šíření viru afrického moru prasat,

n) utracení - usmrcení prasat bez vykrvení v souladu se zvláštními právními předpisy⁴⁾,

o) porážka - usmrcení jatečného prasete za účelem využití jeho produktů v souladu se zvláštními právními předpisy⁵⁾,

p) vektor - klíště druhu *Ornithodoros erraticus*.

3) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1774/2002 ze dne 3. října 2002 o hygienických pravidlech týkajících se vedlejších živočišných produktů, které nejsou určeny pro lidskou spotřebu.

4) Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění zákona č. 162/1993 Sb., zákona č. 193/1994 Sb., zákona č. 243/1997 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 30/1998 Sb. a zákona č. 77/2004 Sb.

5) Zákon č. 246/1992 Sb.

Vyhláška č. 245/1996 Sb., k provedení § 5 odst. 3 zákona České národní rady č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění zákona č. 162/1993 Sb.

§ 3

Hlášení afrického moru prasat

(1) Výskyt afrického moru prasat nebo podezření na výskyt afrického moru prasat je v souladu s § 11 a 12 zákona povinně a neprodleně hlášen krajské veterinární správě nebo Městské veterinární správě v Praze (dále jen "krajská veterinární správa").

(2) Aniž jsou dotčena ustanovení zvláštních právních předpisů o hlášení ohnisek nákaz zvířat, Státní veterinární správa, je-li na území České republiky potvrzen africký mor prasat,

a) v souladu s přílohou č. 1 k této vyhlášce ohlásí nákazu Komisi a ostatním členským státům a poskytne informace o

1. ohniscích afrického moru prasat, která byla potvrzena v hospodářstvích,
2. případech afrického moru prasat, které byly potvrzeny na jatkách nebo v dopravních prostředcích,
3. primárních ohniscích afrického moru prasat, která byla potvrzena u prasat divokých,
4. výsledcích epizootologického šetření provedeného v souladu s § 8,

b) v souladu s § 16 odst. 3 písm. a) a § 16 odst. 4 poskytne Komisi a ostatním členským státům informace o dalších případech potvrzených u prasat divokých v oblastech zamořených africkým morem prasat.

§ 4

Opatření v případech podezření z výskytu afrického moru prasat v hospodářství

(1) Pokud se v hospodářství nachází jedno nebo více prasat podezřelých z nákazy virem afrického moru prasat, krajská veterinární správa v souladu s § 13 a § 49 odst. 1 písm. d) zákona a v souladu s postupy stanovenými v diagnostické příručce neprodleně učiní opatření za účelem potvrzení nebo vyloučení výskytu této nákazy. Úřední veterinární lékař provede kontrolu, zda jsou prasata v hospodářství označena podle zvláštního právního předpisu⁶⁾.

(2) Není-li v hospodářství možné vyloučit výskyt afrického moru prasat, zahájí krajská veterinární správa v souladu s § 13 a § 49 odst. 1 písm. d) zákona neprodleně v rámci výkonu státního veterinárního dozoru cílené sledování (dále jen "sledování") tohoto hospodářství a zejména nařídí, aby

a) byla sečtena všechna prasata různých kategorií v hospodářství a byl proveden soupis uvádějící u každé kategorie prasat počet prasat již nemocných, uhynulých nebo pravděpodobně nakažených; údaje soupisu jsou aktualizovány s přihlédnutím k porodům a úhynům prasat během období podezření; informace z tohoto soupisu musí být na požádání předkládány orgánům vykonávajícím státní veterinární dozor,

b) veškerá prasata v hospodářství byla držena na jejich ustájovacích místech nebo na jiných místech umožňujících jejich karanténu,

c) do hospodářství nevstupovala ani hospodářství neopouštěla žádná prasata; krajská

6) Zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), ve znění zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 162/2003 Sb. a zákona č. 282/2003 Sb.

veterinární správa může v případě potřeby rozšířit zákaz přemísťování z hospodářství i na jiné druhy zvířat a požadovat uplatňování vhodných opatření k hubení hlodavců nebo hmyzu,

d) z hospodářství nemohla být přemístěna žádná těla prasat bez souhlasu krajské veterinární správy vydaného v souladu s § 13 a § 49 odst. 1 písm. d) zákona,

e) hospodářství nemohlo bez souhlasu krajské veterinární správy vydaného v souladu s § 13 a § 49 odst. 1 písm. d) zákona opustit žádné vepřové maso a výrobky z tohoto masa, sperma, vaječné buňky nebo embrya prasat, krmiva, nářadí, materiály anebo odpady, prostřednictvím kterých se může přenášet virus afrického moru prasat; vepřové maso a výrobky z tohoto masa, sperma, vaječné buňky nebo embrya prasat nesmějí být z hospodářství odvezeny za účelem obchodování uvnitř Evropských společenství,

f) pohyb osob do hospodářství nebo z hospodářství podléhal písemnému souhlasu krajské veterinární správy vydanému v souladu s § 13 a § 49 odst. 1 písm. d) zákona

g) pohyb dopravních prostředků do hospodářství nebo z hospodářství podléhal písemnému souhlasu krajské veterinární správy vydanému v souladu s § 13 a § 49 odst. 1 písm. d) zákona,

h) na vstupech do budov a výstupech z budov, v nichž jsou ustájena prasata, jakož i v hospodářství samotném, byly používány vhodné dezinfekční prostředky, a aby všechny osoby, které do hospodářství chovajícího prasata vstupují nebo toto hospodářství opouštějí, dodržovaly odpovídající hygienická opatření, nezbytná ke snížení nebezpečí šíření viru afrického moru prasat, a aby veškeré dopravní prostředky byly před opuštěním hospodářství účinně dezinfikovány,

i) v souladu s § 8 bylo provedeno epizootologické šetření.

(3) Pokud to vyžaduje nálezová situace, krajská veterinární správa

a) může v hospodářství uvedeném v odstavci 2 uplatňovat opatření stanovená v § 5 odst. 1; pokud to však podmínky umožňují, může krajská veterinární správa omezit uplatňování těchto opatření pouze na prasata podezřelá z nákazy nebo z nakažení virem afrického moru prasat a na tu část hospodářství, ve které jsou tato prasata držena, za předpokladu, že tato prasata jsou ustájena, držena a krmena zcela odděleně od ostatních prasat v hospodářství; při utrácení prasat se vždy odebírá dostatečný počet vzorků za účelem potvrzení nebo vyvrácení výskytu viru afrického moru prasat v souladu s diagnostickou příručkou,

b) může kolem hospodářství uvedeného v odstavci 2 vymezit dočasné pásmo dozoru; u prasat v tomto pásmu se uplatňují některá nebo všechna opatření uvedená v odstavci 1 nebo 2.

(4) Pokud byla opatření uvedená v odstavci 2 přijata, mohou být odvolána až po úředním vyloučení výskytu afrického moru prasat.

§ 5

Opatření v případech potvrzení výskytu afrického moru prasat v hospodářství

(1) V případech, kdy byl úředně potvrzen výskyt afrického moru prasat v hospodářství, nařídí příslušný orgán v souladu s § 15 zákona kromě ochranných a zdlavacích opatření uvedených v § 4 odst. 2, aby

- a) všechna prasata v hospodářství byla pod úředním dozorem neprodleně utracena způsobem bránícím nebezpečí šíření viru afrického moru prasat během přepravy nebo utrácení,
- b) v souladu s diagnostickou příručkou byl při utrácení prasat odebrán dostatečný počet vzorků za účelem zjištění způsobu zavlečení viru afrického moru prasat do hospodářství a délky doby, po kterou mohl být před ohlášením nákazy virus v hospodářství přítomen,
- c) kadávery uhynulých nebo utracených prasat byly zpracovány pod dohledem úředního veterinárního lékaře,
- d) maso prasat poražených v období mezi pravděpodobným zavlečením nákazy do hospodářství a přijetím úředních opatření bylo, pokud je to možné, vysledováno a zpracováno pod úředním dozorem,
- e) sperma, vaječné buňky nebo embrya prasat odebrané v hospodářství v období mezi pravděpodobným zavlečením nákazy do hospodářství a přijetím úředních opatření byly vysledovány a pod úředním dozorem zlikvidovány způsobem bránícím nebezpečí šíření viru afrického moru prasat,
- f) všechny odpady, materiály, předměty a látky, které mohou být kontaminovány, byly zpracovány a neškodně odstraněny, a aby byly zlikvidovány veškeré materiály k jednorázovému použití, které mohou být kontaminovány, zejména materiály používané při utrácení zvířat, přičemž tyto činnosti musí být prováděny v souladu s pokyny úředního veterinárního lékaře,
- g) budovy používané k ustájení prasat, dopravní prostředky používané k přepravě prasat nebo jejich těl, vybavení, podestýlka, hnůj a kejda, které mohou být kontaminovány, byly po odstranění prasat vyčištěny, případně zbaveny hmyzu a vydezinfikovány v souladu s § 12,
- h) v případě primárního ohniska nákazy byl izolát viru za účelem stanovení genetického typu podroben laboratornímu vyšetření postupem stanoveným v diagnostické příručce,
- i) v souladu s § 8 bylo provedeno epizootologické šetření.

(2) V případech, kdy bylo ohnisko potvrzeno v chovu pokusných zvířat, zoologické zahradě, oboře, rezervaci zvěře nebo na ohrazeném území, kde jsou prasata držena k vědeckým účelům nebo za účelem zachování druhu nebo vzácných plemen, může Státní veterinární správa rozhodnout o výjimce z odstavce 1 písm. a) a e) za předpokladu, že nejsou nepříznivě ovlivněny základní zájmy Evropských společenství; o tomto rozhodnutí neprodleně uvědomí podle § 48 odst. 1 písm. o) bodu 2 zákona Komisi.

§ 6

Opatření v případech potvrzení výskytu afrického moru prasat v hospodářstvích sestávajících z různých epizootologických jednotek

(1) Pokud je výskyt afrického moru prasat potvrzen v hospodářstvích, která sestávají ze dvou nebo více samostatných epizootologických jednotek, může příslušný orgán v souladu s § 15 zákona s ohledem na dokončení výkrmu prasat rozhodnout o výjimce z ustanovení § 5 odst. 1 písm. a) pro epizootologickou jednotku se zdravými prasaty v zamořeném hospodářství, a to za předpokladu, že úřední veterinární lékař potvrdil, že uspořádání, velikost

a vzdálenost těchto epizootologických jednotek a činnosti v těchto jednotkách prováděné umožňují úplné oddělení zařízení sloužících k ustájení, držení a krmení, a virus se tak nemůže šířit z jedné epizootologické jednotky do druhé.

(2) Dojde-li k postupu podle odstavce 1, stanoví krajská veterinární správa v souladu s § 15 zákona podrobná pravidla jeho uplatňování s přihlédnutím k možnému poskytnutí veterinárních záruk. Státní veterinární správa neprodleně uvědomí o jeho uplatnění v souladu s § 10 odst. 2 a § 48 odst. 1 písm. o) bodem 2 zákona Komisi.

§ 7

Opatření v kontaktních hospodářstvích

(1) Hospodářství jsou uznána za kontaktní hospodářství, pokud úřední veterinární lékař zjistí nebo na základě epizootologického šetření provedeného v souladu s § 8 předpokládá možnost zavlečení afrického moru prasat; k zavlečení může dojít buď z jiných hospodářství do hospodářství uvedeného v § 4 nebo § 5, nebo z hospodářství uvedeného v § 4 nebo § 5 do jiných hospodářství; v těchto hospodářstvích se až do úředního vyloučení výskytu afrického moru prasat uplatňují opatření podle § 4.

(2) Vyžaduje-li to nálezová situace, uplatňuje krajská veterinární správa v kontaktních hospodářstvích uvedených v odstavci 1 opatření stanovená v § 5 odst. 1; v souladu s diagnostickou příručkou se při utrácení prasat odebírá dostatečný počet vzorků za účelem potvrzení nebo vyloučení výskytu viru afrického moru prasat v těchto hospodářstvích.

§ 8

Epizootologické šetření

(1) Krajská veterinární správa v souladu s § 13 odst. 1 písm. d) a § 49 odst. 1 písm. d) zákona provádí epizootologické šetření za účelem zjištění podezřelých případů nebo ohnisek afrického moru prasat prostřednictvím dotazníků připravených v rámci pohotovostních plánů uvedených v § 21.

(2) Epizootologické šetření se zabývá minimálně

- a) délkou doby, během které se mohl virus afrického moru prasat vyskytovat v hospodářství před ohlášením nákazy nebo podezřením na nákazu,
- b) možným původem afrického moru prasat v hospodářství a zjištěním jiných hospodářství, ve kterých se prasata mohla nakazit ze stejného zdroje,
- c) přemísťováním osob, dopravních prostředků, prasat, těl prasat, spermatu, masa nebo jiných předmětů, které mohly přenést virus z dotyčných hospodářství nebo do dotyčných hospodářství,
- d) možností, že šíření nákazy způsobili vektorů nebo prasata divoká.

(3) Pokud výsledky tohoto šetření naznačují, že se africký mor prasat mohl rozšířit z hospodářství nebo do hospodářství, která se nacházejí v jiných členských státech, Státní veterinární správa neprodleně uvědomí o této skutečnosti Komisi a dotčené členské státy.

§ 9

Vymezení ochranného pásma a pásma dozoru

(1) Neprodleně po úředním potvrzení afrického moru prasat u prasat v hospodářství vymezí krajská veterinární správa v souladu s § 15 a § 49 odst. 1 písm. d) zákona ochranné pásmo o poloměru nejméně tří kilometrů kolem ohniska. Ochranné pásmo je součástí pásma dozoru o poloměru nejméně deseti kilometrů. V těchto pásmech se uplatňují opatření uvedená v § 10 a 11.

(2) Při vymezování pásem musí krajská veterinární správa vzít v úvahu

- a) výsledky epizootologického šetření provedeného v souladu s § 8,
- b) zeměpisnou polohu, zejména přirozené nebo umělé hranice,
- c) umístění a vzdálenost hospodářství,
- d) způsoby přemísťování prasat a obchodování s prasaty a dostupnost jatek a zařízení pro zpracovávání těl prasat,
- e) dostupnost zařízení a osob pro kontrolu nad přemísťováním prasat v pásmech, zejména pokud mají být prasata určená k utracení odvezena z hospodářství původu.

(2) Pokud pásmo zahrnuje části území několika členských států, spolupracuje krajská veterinární správa při jeho vymezování s příslušnými orgány těchto států.

(3) Krajská veterinární správa přijme veškerá nezbytná opatření, včetně použití značek, výstražných nápisů a hromadných sdělovacích prostředků (tisk a televize), k zajištění plné informovanosti všech osob v ochranném pásmu a pásmu dozoru o platných omezeních v souladu s § 10 a 11 a přijme opatření, která považuje za vhodná k zajištění odpovídajícího prosazování výše uvedených opatření.

§ 10

Opatření ve vymezeném ochranném pásmu

(1) Krajská veterinární správa v souladu s § 15 a § 49 odst. 1 písm. d) a f) zákona zajistí, aby v ochranném pásmu byla uplatňována následující opatření

- a) co nejrychlejší provedení soupisu všech hospodářství; úřední veterinární lékař nejpozději do sedmi dnů po vymezení ochranného pásma provede v hospodářství klinické vyšetření prasat a kontrolu označování a evidence prasat podle zvláštního právního předpisu⁵⁾,
- b) přemísťování a přeprava prasat po pozemních komunikacích, v případě potřeby s výjimkou účelových komunikací uvnitř hospodářství, nebo po železnici jsou bez povolení krajské veterinární správy, umožňujícího přemísťování uvedené v písmenu f), zakázány; výjimečně může krajská veterinární správa povolit přepravu prasat po pozemních komunikacích nebo železnici bez vykládky nebo zastávky. Mimo to může být rozhodnutím orgánů Evropské unie udělena výjimka pro přepravu jatečných prasat, která nepocházejí z ochranného pásma a jsou určena k okamžité porážce na jatkách nacházejících se v ochranném pásmu,

c) dopravní prostředky a zařízení sloužící k přepravě prasat nebo jiných hospodářských zvířat nebo k přepravě materiálů, které mohou být znečištěny, jako jsou např. kadávery zvířat, krmiva, hnůj, kejda atd., se co nejdříve po znečištění čistí, dezinfikují, případně zbavují hmyzu v souladu s § 12; žádný dopravní prostředek sloužící k přepravě prasat nesmí opustit pásma bez vyčištění, vydezinfikování a následné prohlídky a opětovného povolení přepravy krajskou veterinární správou,

d) bez povolení krajské veterinární správy nesmějí do hospodářství vstupovat ani hospodářství opouštět žádná jiná hospodářská zvířata nebo zvířata v zájmových chovech,

e) veškerá uhynulá nebo nemocná zvířata v hospodářství jsou neprodleně hlášena krajské veterinární správě, která provede příslušná šetření v souladu s postupy stanovenými v diagnostické příručce,

f) prasata nesmějí být z hospodářství, ve kterém jsou držena, vyřazena nejméně 40 dní po dokončení předběžného čištění, dezinfekce, případně dezinsekce zamořených hospodářství; po 40 dnech může krajská veterinární správa při dodržení podmínek uvedených v odstavci 3 povolit vyřazení prasat z uvedeného hospodářství za účelem přímé přepravy

1. na jatky určené krajskou veterinární správou, nacházející se pokud možno v ochranném pásmu nebo pásmu dozoru, za účelem okamžité porážky,

2. do zpracovatelského závodu nebo na vhodné místo, kde jsou prasata okamžitě utracena a jejich těla jsou zpracována pod dohledem úředního veterinárního lékaře,

3. za výjimečných okolností do jiných prostor nacházejících se v ochranném pásmu; Státní veterinární správa v případě využití tohoto ustanovení o této skutečnosti neprodleně uvědomí Komisi prostřednictvím Stálého veterinárního výboru,

g) sperma, vaječné buňky nebo embrya neopustí hospodářství nacházející se v ochranném pásmu,

h) všechny osoby, které do hospodářství chovajícího prasata vstupují nebo toto hospodářství opouštějí, dodržují odpovídající hygienická opatření, nezbytná ke snížení nebezpečí šíření viru afrického moru prasat.

(2) Pokud jsou zákazy stanovené v odstavci 1 dodržovány déle než 40 dní kvůli dalším ohniskům nákazy, může krajská veterinární správa s ohledem na ochranu a pohodu zvířat nebo kvůli jiným problémům spojeným s chovem prasat při dodržení podmínek uvedených v odstavci 3 na základě odůvodněné žádosti chovatele povolit vyřazení prasat z hospodářství v ochranném pásmu za účelem přímé přepravy

a) na jatky určené krajskou veterinární správou, nacházející se pokud možno v ochranném pásmu nebo pásmu dozoru, za účelem okamžité porážky,

b) do zpracovatelského závodu nebo na vhodné místo, kde jsou prasata okamžitě utracena a jejich těla jsou zpracována pod dohledem úředního veterinárního lékaře,

c) za výjimečných okolností do jiných prostor nacházejících se v ochranném pásmu; Státní veterinární správa v případě využití tohoto ustanovení o této skutečnosti neprodleně uvědomí Komisi prostřednictvím Stálého veterinárního výboru.

(3) Stanoví-li tak ustanovení této vyhlášky, může krajská veterinární správa povolit vyřazení prasat z dotyčného hospodářství pod podmínkou, že

a) úřední veterinární lékař provedl v souladu s postupy stanovenými v diagnostické příručce klinické vyšetření prasat v hospodářství, zejména těch prasat, která mají být z hospodářství vyřazena, a to včetně změření tělesné teploty, a provedl kontroly označování a evidence prasat podle zvláštního právního předpisu⁵⁾,

b) kontroly a vyšetření uvedené v písmenu a) neprokázaly africký mor prasat a prokázaly dodržování zvláštního právního předpisu⁵⁾,

c) prasata jsou přepravována v dopravních prostředcích zaplombovaných krajskou veterinární správou,

d) dopravní prostředky sloužící k přepravě prasat jsou okamžitě po přepravě vyčištěny a vydezinfikovány v souladu s § 12,

e) pokud mají být prasata poražena nebo utracena, odebírá se od nich dostatečný počet vzorků v souladu s diagnostickou příručkou za účelem potvrzení nebo vyloučení výskytu viru afrického moru prasat v těchto hospodářstvích,

f) pokud mají být prasata přepravena na jatky,

1. krajská veterinární správa odpovědná za jatky byla informována o záměru odeslat prasata a odesílající krajské veterinární správě jejich příjezd ohlásí,

2. po příjezdu na jatky jsou tato prasata držena a poražena odděleně od ostatních prasat,

3. během prohlídky před poražením a po poražení provedené na určených jatkách bere krajská veterinární správa v úvahu jakékoli příznaky výskytu afrického moru prasat,

4. čerstvé maso pocházející z těchto prasat je buď zpracováno nebo označeno způsobem uvedeným ve zvláštním právním předpisu⁷⁾ a je zpracováno odděleně v souladu se zvláštním právním předpisem⁸⁾; tyto činnosti musí být prováděny výhradně v podniku určeném krajskou veterinární správou. Maso musí být odesláno do uvedeného podniku s tou podmínkou, že zásilka je před odesláním zaplombována a musí tak zůstat během celé přepravy.

(4) Opatření uplatňovaná v ochranném pásmu musí být dodržována nejméně do té doby, než

a) je v zamořených hospodářstvích provedeno čištění, dezinfekce, případně dezinsekce,

b) se prasata ve všech hospodářstvích podrobí klinickým a laboratorním vyšetřením provedeným v souladu s diagnostickou příručkou za účelem zjištění možného výskytu viru afrického moru prasat; tato vyšetření se provádějí nejdříve 45 dní po dokončení předběžného čištění, dezinfekce, případně dezinsekce v zamořených hospodářstvích.

(5) Odchylně od ustanovení odstavce 1 písm. f) a ustanovení odstavců 2 a 4 mohou být lhůty 40 dnů a 45 dnů zkráceny na 30 dní, pokud byl v souladu s diagnostickou příručkou uplatňován program intenzivního odběru a vyšetření vzorků, umožňující vyloučit výskyt afrického moru prasat v dotyčném hospodářství.

7) § 19 odst. 1 a příloha č. 1 (část XI oddíl B) vyhlášky č. 202/2003 Sb., o veterinárních požadavcích na čerstvé maso, mleté maso, masné polotovary a masné výrobky, ve znění vyhlášky č. 375/2003 Sb. a vyhlášky č. 201/2004 Sb.

8) § 38 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 202/2003 Sb.

§ 11

Opatření ve vymezeném pásmu dozoru

(1) Krajská veterinární správa v souladu s § 15 a § 49 odst. 1 písm. d) a f) zákona zajistí, aby v pásmu dozoru byla uplatňována následující opatření

a) provedení soupisu všech hospodářství chovajících prasata,

b) přemísťování a přeprava prasat po pozemních komunikacích, v případě potřeby s výjimkou účelových komunikací uvnitř hospodářství, nebo po železnici, jsou bez povolení krajské veterinární správy zakázány; tento zákaz se nemusí vztahovat na přepravu prasat po pozemních komunikacích nebo železnici bez vykládky nebo zastávky, nebo na jatečná prasata, která nepocházejí z pásma dozoru a jsou určena k okamžité porážce, a na jejich přepravu na jatka, která se nacházejí v pásmu dozoru,

c) dopravní prostředky sloužící k přepravě prasat nebo jiných hospodářských zvířat nebo k přepravě materiálů, které mohou být znečištěny, jako jsou např. těla zvířat, krmiva, hnůj, kejda atd., se co nejdříve po znečištění čistí, dezinfikují, případně zbavují hmyzu v souladu s § 12; žádný dopravní prostředek sloužící k přepravě prasat nesmí opustit pásmo bez vyčištění a vydezinfikování,

d) bez povolení krajské veterinární správy nesmějí během prvních sedmi dnů po vymezení pásma dozoru do hospodářství vstupovat ani hospodářství opouštět žádná jiná hospodářská zvířata nebo zvířata v zájmových chovech,

e) veškerá uhynulá nebo nemocná zvířata v hospodářství jsou neprodleně hlášena krajské veterinární správě, která provede příslušná šetření v souladu s postupy stanovenými v diagnostické příručce,

f) prasata nesmějí být z hospodářství, ve kterém jsou držena, vyřazena nejméně 30 dní po dokončení předběžného čištění, dezinfekce, případně dezinfekce zamořených hospodářství, přičemž

1. po 30 dnech může krajská veterinární správa při dodržení podmínek stanovených v § 10 odst. 3 povolit vyřazení prasat z uvedeného hospodářství za účelem přímé přepravy

aa) na jatky určené krajskou veterinární správou, nacházející se pokud možno v ochranném pásmu nebo pásmu dozoru, za účelem okamžité porážky,

bb) do asanačního podniku nebo na vhodné místo, kde jsou prasata utracena a jejich těla jsou zpracována pod dohledem úředního veterinárního lékaře, nebo

cc) za výjimečných okolností do jiných prostor nacházejících se v ochranném pásmu nebo pásmu dozoru. Státní veterinární správa v případě využití tohoto ustanovení o této skutečnosti neprodleně uvědomí Komisi prostřednictvím Stálého veterinárního výboru,

2. pokud mají být prasata přepravena na jatky na základě žádosti členského státu, která je řádně odůvodněna a je v souladu s rozhodnutím orgánů Evropské unie, mohou být povoleny výjimky z § 10 odst. 3 písm. e) a f) bodu 4, zejména s ohledem na označování masa z těchto prasat, jeho další použití a určení zpracovaných produktů,

g) sperma, vaječné buňky nebo embrya neopustí hospodářství nacházející se v pásmu dozoru,

h) všechny osoby, které vstupují do hospodářství chovajícího prasata nebo toto hospodářství opouštějí, dodržují odpovídající hygienická opatření, nezbytná ke snížení nebezpečí šíření viru afrického moru prasat.

(2) Pokud jsou zákazy stanovené v odstavci 1 dodržovány déle než 40 dní kvůli dalším ohniskům nákazy, může krajská veterinární správa s ohledem na ochranu a pohodu zvířat nebo kvůli jiným problémům spojeným s chovem prasat, při dodržení podmínek uvedených v § 10 odst. 3, na základě odůvodněné žádosti chovatele povolit vyřazení prasat z hospodářství v pásmu dozoru za účelem přímé přepravy

a) na jatky určené krajskou veterinární správou, nacházející se pokud možno v ochranném pásmu nebo pásmu dozoru, za účelem okamžité porážky,

b) do asanačního podniku nebo na vhodné místo, kde jsou prasata okamžitě utracena a jejich těla jsou zpracována pod dohledem úředního veterinárního lékaře, nebo

c) za výjimečných okolností do jiných prostor nacházejících se v ochranném pásmu nebo pásmu dozoru; Státní veterinární správa v případě využití tohoto ustanovení o této skutečnosti neprodleně uvědomí Komisi prostřednictvím Stálého veterinárního výboru.

(3) Opatření uplatňovaná v pásmu dozoru musí být dodržována nejméně do té doby, než

a) je v zamořených hospodářstvích provedeno čištění, dezinfekce, případně dezinsekce,

b) se prasata ve všech hospodářstvích podrobí klinickým a laboratorním vyšetřením provedeným v souladu s diagnostickou příručkou za účelem zjištění možného výskytu viru afrického moru prasat; tato vyšetření se provádějí nejdříve 40 dní po dokončení předběžného čištění, dezinfekce, případně dezinsekce v zamořených hospodářstvích.

(4) Odchylně od ustanovení odstavce 1 písm. f) a ustanovení odstavců 2 a 3 mohou být lhůty 30 dnů stanovené v odstavci 1 písm. f) zkráceny na 21 dní, lhůty 40 dnů stanovené v odstavci 2 mohou být zkráceny na 30 dní a lhůty 40 dnů stanovené v odstavci 3 mohou být zkráceny na 20 dní, pokud byl v souladu s diagnostickou příručkou uplatňován program intenzivního odběru a vyšetření vzorků, umožňující vyloučit výskyt afrického moru prasat v dotyčném hospodářství.

§ 12

Čištění, dezinfekce, dezinsekce

Čištění, dezinfekce a dezinsekce nařízené v souladu s § 13 odst. 1 písm. c) a § 49 odst. 1 písm. d) zákona jsou prováděny

a) schválenými dezinfekčními a insekticidními prostředky a v koncentracích schválených krajskou veterinární správou,

b) pod úředním dozorem v souladu s pokyny úředního veterinárního lékaře a v souladu se zásadami a postupy stanovenými v příloze č. 2 k této vyhlášce.

Repopulace v hospodářstvích chovajících prasata

(1) K opětovnému ustájení prasat do hospodářství uvedených v § 5 může dojít v souladu s odstavci 2 až 5 nejdříve 40 dní po dokončení čištění, dezinfekce, případně dezinsekce v dotyčném hospodářství.

(2) Opětovné ustájení prasat odpovídá způsobu chovu používanému v dotyčném hospodářství a jednomu z postupů stanovených v odstavcích 3 a 4.

(3) V případě hospodářství, kde výskyt nákazy nebyl spojen s vektory, se uplatňuje následující postup

a) u chovů pod širým nebem začíná opětovné ustájení prasat ustájením indikátorových prasat, která byla vyšetřena a která vykazovala negativní výsledek v testu na přítomnost protilátek proti viru afrického moru prasat, nebo která pocházejí z hospodářství nepodléhajících omezením v důsledku afrického moru prasat; indikátorová prasata jsou v souladu s požadavky krajské veterinární správy rozmístěna po celém zamořeném hospodářství a po 45 dnech jsou od nich odebrány vzorky, které jsou v souladu s diagnostickou příručkou vyšetřeny na přítomnost protilátek; před získáním negativních výsledků sérologického vyšetření nesmí žádné prase opustit hospodářství; pokud si žádné z prasat nevytvořilo protilátky proti viru afrického moru prasat, může dojít k úplnému opětovnému ustájení,

b) u všech ostatních způsobů chovu se opětovné ustájení prasat provádí buď v souladu s opatřeními stanovenými v písmenu a) nebo je založeno na úplném opětovném ustájení za předpokladu, že

1. všechna prasata jsou ustájena nejpozději do 20 dnů a pocházejí z hospodářství nepodléhajících omezení v důsledku afrického moru prasat,
2. prasata v repopulovaných stádech se podrobí sérologickému vyšetření v souladu s diagnostickou příručkou; vzorky pro toto vyšetření se odebírají nejdříve 45 dní po ustájení posledních prasat,
3. před získáním negativních výsledků sérologického vyšetření nesmí žádné prase opustit hospodářství.

(4) V případě hospodářství, kde výskyt nákazy byl spojen s vektory, se opětovné ustájení neprovádí nejméně šest let s výjimkou případů, kdy byla pod úředním dozorem úspěšně přijata zvláštní opatření k odstranění vektorů z prostor a míst, kde mají být prasata držena nebo kde mohou přijít do styku s vektory, nebo bylo možné prokázat, že přetrvávání vektorů již nepředstavuje vážné nebezpečí přenosu afrického moru prasat. Následně se uplatňují opatření stanovená v odstavci 3 písm. a); mimo tato opatření nesmí po úplném opětovném ustájení dotyčné hospodářství opustit žádné prase před tím, než je v souladu s diagnostickou příručkou a s negativním výsledkem provedeno další sérologické vyšetření vzorků, odebraných od prasat v hospodářství nejdříve za 60 dní po úplném opětovném ustájení, na africký mor prasat.

(5) Pokud výskyt nákazy nebyl spojen s vektory a pokud od dokončení čištění a dezinfekce v hospodářství uplynulo více než šest měsíců, může krajská veterinární správa v souladu s § 15 a § 49 odst. 1 zákona s přihlédnutím k nakažové situaci povolit výjimku z ustanovení odstavce 3.

(6) Opětovné ustájení hospodářských zvířat nebo zvířat v zájmových chovech jiných druhů do hospodářství popsaných v § 5 podléhá povolení krajské veterinární správy, která vezme v úvahu nebezpečí šíření nákazy nebo přetrvávání vektorů, spojené s tímto opětovným ustájením.

§ 14

Opatření v případech podezření na africký mor prasat nebo potvrzení afrického moru prasat na jatkách nebo v dopravním prostředku

(1) Pokud existuje podezření na africký mor prasat na jatkách nebo v dopravním prostředku, krajská veterinární správa v souladu s § 15 a § 49 odst. 1 písm. d) zákona neprodleně v souladu s postupy stanovenými v diagnostické příručce učiní opatření k potvrzení nebo vyloučení výskytu uvedené nákazy.

(2) Pokud je zjištěn případ afrického moru prasat na jatkách nebo v dopravním prostředku, zajistí krajská veterinární správa v souladu s § 15 a § 49 odst. 1 písm. d) zákona , aby

a) všechna vnímavá zvířata na jatkách nebo v dopravním prostředku byla bez prodlení utracena,

b) těla, droby a živočišné odpady pocházející ze zvířat, která mohla být nakažena, byly zpracovány pod dohledem úředního veterinárního lékaře,

c) čištění, dezinfekce, případně dezinsekce budov a zařízení včetně dopravních prostředků probíhaly pod dohledem úředního veterinárního lékaře a v souladu s § 12,

d) s nezbytnými úpravami bylo provedeno epizootologické šetření stanovené v § 8,

e) izolát viru afrického moru prasat byl za účelem stanovení genetického typu podroben laboratornímu postupu stanovenému v diagnostické příručce,

f) v hospodářství původu prasat nebo těl prasat a v kontaktních hospodářstvích byla uplatňována opatření uvedená v § 7; pokud se epizootologickým šetřením nezjistí jiné okolnosti, uplatňují se v hospodářství původu prasat nebo těl prasat opatření stanovená v § 5 odst. 1,

g) nejméně 24 hodin po dokončení čištění, dezinfekce, případně dezinsekce, provedených v souladu s § 12, nebyla porážena ani přepravována žádná zvířata.

§ 15

Opatření v případech podezření na africký mor prasat nebo potvrzení afrického moru prasat u prasat divokých

(1) Byla-li krajská veterinární správa v souladu § 15 a § 49 odst. 1 písm. d) zákona uvědoměna, že prasata divoká jsou podezřelá z nákazy, učiní veškerá vhodná opatření k potvrzení nebo vyloučení výskytu nákazy, informuje chovatele prasat a uživatele honitby⁹⁾ a

9) § 3 odst. 2 zákona č. 449/2001 Sb.

provede vyšetření všech ulovených nebo uhynulých prasat divokých, včetně laboratorního vyšetření.

(2) Krajská veterinární správa v souladu s § 15 a § 49 odst. 1 písm. d) zákona ihned po potvrzení primárního případu afrického moru prasat u prasat divokých za účelem omezení šíření nákazy

a) vytvoří odbornou skupinu, tvořenou veterinárními lékaři, myslivci, biology zabývajícími se volně žijícími zvířaty a epizootology, s úkolem spolupracovat s krajskou veterinární správou při

1. zkoumání nálezové situace a stanovení zamořené oblasti v souladu s § 16 odst. 3 písm. b),
2. stanovení vhodných opatření, která mají být uplatňována v zamořené oblasti vedle opatření uvedených v písmenech b) a c); tato opatření mohou zahrnovat pozastavení lovu a zákaz krmení prasat divokých,
3. vypracování plánu eradikace nákazy v souladu s § 16, který má být předložen Komisi,
4. provádění kontrol ověřujících účinnost opatření přijatých za účelem eradikace afrického moru prasat v zamořené oblasti,

b) sleduje hospodářství ve stanovené zamořené oblasti s chovem prasat, zejména nařídí, aby

1. byl proveden úřední soupis všech kategorií prasat ve všech hospodářstvích; tento soupis chovatel aktualizuje; informace ze soupisu se krajské veterinární správě předkládají na požádání a mohou být kontrolovány při každé kontrole; u chovů prasat pod širým nebem může být první prováděný soupis založen na odhadu,
2. veškerá prasata v hospodářství byla držena ve svých ustájovacích místech nebo na jiných místech umožňujících jejich karanténu, na nichž mohou být trvale oddělena od prasat divokých; prasata divoká nesmějí mít přístup k žádným materiálům, se kterými mohou následně přijít do styku prasata v hospodářství,
3. do hospodářství nevstupovala ani hospodářství neopouštěla žádná prasata bez souhlasu krajské veterinární správy vycházejícího z nálezové situace a vydaného v souladu s § 13 a § 49 odst. 1 písm. d) zákona ,
4. na vstupech do budov a na výstupech z budov, v nichž jsou ustájena prasata, jakož i v hospodářství samotném, byly používány účinné dezinfekční, případně dezinfekční prostředky,
5. veškeré osoby přicházející do styku s prasaty divokými uplatňovaly odpovídající hygienická opatření ke snížení nebezpečí šíření viru afrického moru prasat,
6. veškerá uhynulá nebo nemocná prasata s příznaky afrického moru prasat v hospodářství byla vyšetřena na výskyt afrického moru prasat,
7. do hospodářství, ve kterém jsou chována prasata, nebyly přinášeny nebo přiváženy žádné části ulovených nebo uhynulých prasat divokých, ani žádné předměty nebo zařízení, které by mohly být kontaminovány virem afrického moru prasat,
8. prasata, jejich sperma, embrya nebo vaječné buňky nebyly ze zamořené oblasti odvezeny za účelem obchodování uvnitř Evropských společenství,

c) zajistí, aby veškerá ulovená nebo uhynulá prasata divoká ve stanovené zamořené oblasti byla prohlédnuta úředním veterinárním lékařem a vyšetřena na africký mor prasat v souladu s diagnostickou příručkou; kadávery pozitivních zvířat jsou zpracovány pod dohledem úředního veterinárního lékaře. Pokud je vyšetření na africký mor prasat negativní, jsou uplatňována opatření stanovená zvláštním právním předpisem¹⁰⁾; části těl, které nejsou určeny k lidské spotřebě, jsou zpracovány pod dohledem úředního veterinárního lékaře,

10) § 30 odst. 4 vyhlášky č. 201/2003 Sb., o veterinárních požadavcích na čerstvé drůbeží maso, králičí maso, maso zvěře ve farmovém chovu a maso volně žijící zvěře.

d) zajistí, aby izolát viru afrického moru prasat byl za účelem stanovení genetického typu viru podroben laboratornímu postupu stanovenému v diagnostické příručce.

(3) V případě, že se africký mor prasat vyskytl u prasat divokých v oblasti nacházející se na území České republiky v blízkosti území jiného členského státu, spolupracuje krajská veterinární správa při stanovování protinákazových opatření s příslušnými orgány tohoto členského státu.

§ 16

Plány eradikace afrického moru prasat v populaci prasat divokých

(1) Aniž jsou dotčena opatření stanovená v § 15, Státní veterinární správa předloží v souladu s § 10 odst. 2 a § 48 odst. 1 písm. o) bodem 2 zákona Komisi ke schválení do 90 dnů od potvrzení primárního případu afrického moru u prasat divokých písemný plán opatření přijatých k eradikaci této nákazy v oblasti stanovené jako zamořená, a to včetně opatření uplatňovaných v hospodářstvích v této oblasti. Plán může být na základě vývoje situace následně pozměňován nebo doplňován. Pokud se tyto změny týkají nového vymezení zamořené oblasti, Státní veterinární správa neprodleně uvědomí v souladu s § 10 odst. 2 a § 48 odst. 1 písm. o) bodem 2 zákona Komisi a ostatní členské státy. Pokud se tyto změny týkají jiných ustanovení plánu, Státní veterinární správa předloží v souladu s § 10 odst. 2 a § 48 odst. 1 písm. o) bodem 2 zákona pozměněný plán Komisi k přezkoumání a případnému schválení.

(2) Po schválení opatření stanovených v plánu uvedeném v odstavci 1 nahradí tato opatření k datu určenému při udělování schválení výchozí opatření stanovená v § 15.

(3) Plán uvedený v odstavci 1 obsahuje informace o

a) výsledcích epizootologických šetření a kontrol provedených v souladu s § 15 a informace o zeměpisném rozšíření nákazy,

b) vymezení zamořené oblasti v rámci území České republiky; při vymezování zamořené oblasti Státní veterinární správa vezme v úvahu

1. výsledky provedených epizootologických šetření a zeměpisné rozšíření nákazy,
2. populaci prasat divokých v oblasti,
3. existenci významných přirozených nebo umělých překážek přemísťování prasat divokých,

c) organizaci spolupráce mezi biology, myslivci, uživateli honitby, orgány ochrany přírody a orgány veterinární správy,

d) obsahu a zaměření informační kampaně zaměřené na zvýšení informovanosti myslivců o opatřeních, která musejí přijmout v rámci plánu eradikace nákazy,

e) postupech ke stanovení rozsahu zamoření v populaci prasat divokých prostřednictvím vyšetření prasat divokých ulovených myslivci nebo uhynulých a laboratorních vyšetřeních včetně epizootologického šetření v různých věkových kategoriích,

f) požadavcích, které mají dodržovat myslivci k zamezení šíření nákazy,

g) způsobu neškodného odstraňování uhynulých nebo ulovených prasat divokých, který je založen na

1. zpracování pod dohledem úředního veterinárního lékaře, nebo
2. prohlídce úředního veterinárního lékaře a na laboratorních vyšetřeních stanovených v diagnostické příručce; kadávery pozitivních zvířat jsou zpracovány pod dohledem úředního veterinárního lékaře; pokud je vyšetření na africký mor prasat negativní, jsou uplatňována opatření stanovená zvláštním právním předpisem¹⁰⁾; části těl, které nejsou určeny k lidské spotřebě, jsou zpracovány pod dohledem úředního veterinárního lékaře,

h) epizootologickém šetření, které je prováděno u každého zastřeleného nebo uhynulého prasete divokého; toto šetření musí zahrnovat vyplnění dotazníku, který poskytuje informace o

1. zeměpisné oblasti, včetně katastrálního území, ve kterém bylo nalezeno uhynulé zvíře nebo bylo zvíře uloveno,
2. datu, kdy bylo nalezeno uhynulé zvíře nebo bylo zvíře uloveno,
3. osobě, která zvíře našla nebo ulovila,
4. věku a pohlaví prasete,
5. v případě uloveného prasete o příznacích před ulovením,
6. v případě uhynulého prasete o stavu kadáveru,
7. výsledcích laboratorních vyšetření,

i) kontrole zdraví zvířat a ochranných opatřeních použitelných v hospodářstvích nacházejících se ve stanovené zamořené oblasti, případně v jejím okolí, včetně přepravy a přemísťování zvířat v této oblasti, z této oblasti a do této oblasti; tato opatření zahrnují přinejmenším zákaz přemísťování prasat, jejich spermatu, embryí nebo vaječných buněk ze zamořené oblasti za účelem obchodování uvnitř Evropských společenství a mohou zahrnovat i dočasný zákaz produkce prasat a zřizování nových hospodářství,

j) jiných kritériích, která mají být používána při zrušení přijatých opatření,

k) orgánu pověřeném koordinací plnění úkolů, vyplývajících z plánu eradikace, a dozorem nad jejich plněním,

l) informačním systémem sloužícím k tomu, aby odborná skupina jmenovaná v souladu s § 15 odst. 2 písm. a) mohla pravidelně přezkoumávat výsledky plánu eradikace nákazy,

m) opatřeních ke sledování nákazy, která jsou používána nejméně 12 měsíců po zjištění posledního případu afrického moru prasat u prasat divokých ve stanovené zamořené oblasti; tato opatření se uplatňují nejméně 12 dalších měsíců a zahrnují přinejmenším opatření již používaná v souladu s písmeny e), g) a h).

(4) Státní veterinární správa předkládá v souladu s § 10 odst. 2 a § 48 odst. 1 písm. o) bodem 2 zákona Komisi a ostatním členským státům prostřednictvím Stálého veterinárního výboru každých šest měsíců zprávu týkající se nálezové situace ve stanovené oblasti a výsledků plánu eradikace nákazy.

(5) Rozhodnutím orgánů Evropské unie mohou být stanovena podrobnější pravidla týkající se informací, které mají členské státy v této věci poskytovat.

§ 17

Opatření bránící šíření viru afrického moru prasat prostřednictvím vektorů

(1) Pokud existuje možnost výskytu vektorů nebo pokud existuje podezření na výskyt vektorů v hospodářství, ve kterém byl potvrzen africký mor prasat, krajská veterinární správa v souladu s § 15 a § 49 odst. 1 písm. d) zákona zajistí, aby

a) zamořené budovy a jejich okolí byly zkontrolovány na výskyt vektorů fyzickou kontrolou, případně odchycením vzorků vektorů v souladu s přílohou č. 3 k této vyhlášce,

b) pokud je výskyt vektorů potvrzen,

1. byla provedena potřebná laboratorní vyšetření k potvrzení nebo vyloučení výskytu viru afrického moru prasat ve vektorech,

2. byla v hospodářství a v oblasti kolem hospodářství provedena další vhodná sledování, kontroly a protinákazová opatření,

c) pokud je výskyt vektorů potvrzen, ale jejich vyhubení není proveditelné, nebyla prasata, případně jiná hospodářská zvířata nebo zvířata v zájmových chovech v hospodářství držena nejmeně šest let.

(2) Státní veterinární správa předkládá v souladu s § 10 odst. 2 a § 48 odst. 1 písm. o) bodem 2 zákona Komisi a ostatním členským státům prostřednictvím Stálého veterinárního výboru informace o provádění opatření podle odstavce 1.

(3) Rozhodnutím orgánů Evropské unie mohou být stanovena další opatření ke sledování a tlumení vektorů a předcházení africkému moru prasat.

§ 18

Diagnostické postupy a požadavky na biologickou bezpečnost

(1) Diagnostické metody, odběr vzorků a laboratorní vyšetření ke zjištění výskytu afrického moru prasat se řídí diagnostickou příručkou.

(2) Národní referenční laboratoř pro africký mor prasat je odpovědná za koordinaci norem a diagnostických metod v souladu s přílohou č. 4 k této vyhlášce a spolupracuje s Referenční laboratoří Evropských společenství stanovenou v příloze č. 5 k této vyhlášce.

(3) K zajištění odpovídajících podmínek biologické bezpečnosti chránící zdraví zvířat může k manipulaci s virem afrického moru prasat, jeho genomem, antigeny a vakcínami k výzkumu, diagnostice nebo výrobě nebo k jejich používání docházet pouze na místech, v podnicích a v laboratořích schválených Státní veterinární správou. Státní veterinární správa předkládá v souladu s § 10 odst. 2 a § 48 odst. 1 písm. o) bodem 2 zákona Komisi seznam schválených míst, podniků a laboratoří počínaje rokem 2004 a tento seznam aktualizuje.

(4) Údaje uvedené v přílohách č. 4 a 5 k této vyhlášce a v diagnostické příručce budou doplňovány nebo pozměňovány v souladu s rozhodnutím orgánů Evropské unie.

§ 19

Použití, výroba a prodej očkovacích látek proti africkému moru prasat

(1) Očkování proti africkému moru prasat je zakázáno.

(2) Výroba, skladování, zásobování, distribuce a prodej očkovacích látek proti africkému moru prasat mohou probíhat jen pod státním veterinárním dozorem.

§ 20

Kontroly Evropských společenství

Provádí-li Komise svými odborníky kontroly na místě v České republice v zájmu zajištění jednotného používání předpisů Evropských společenství, poskytuje jim Státní veterinární správa v souladu s § 48 odst. 1 písm. o) bodem 2 zákona potřebnou součinnost k provádění jejich povinností. Pravidla, kterými se řídí postup spolupráce s národními orgány, jsou stanovena rozhodnutím orgánů Evropské unie.

§ 21

Pohotovostní plány

(1) Státní veterinární správa v souladu s § 10 odst. 1 a § 48 odst. 1 písm. c) zákona vypracovává pohotovostní plán stanovující vnitrostátní opatření, která mají být prováděna pro případ výskytu afrického moru prasat. Tento plán bere v úvahu místní faktory, které mohou ovlivnit šíření afrického moru prasat, jako je zejména hustota populace prasat, současně musí umožňovat přístup k zařízení, vybavení, personálu a veškerým dalším vhodným prostředkům nezbytným k rychlému a účinnému zdolání ohniska.

(2) Při vypracovávání pohotovostního plánu se uplatňují kritéria a požadavky stanovené v příloze č. 6 k této vyhlášce; tato kritéria a požadavky mohou být pozměňovány nebo doplňovány rozhodnutím orgánů Evropské unie s přihlédnutím ke zvláštním vlastnostem afrického moru prasat a k pokroku ve vývoji protinákazových opatření.

(3) Státní veterinární správa aktualizuje pohotovostní plán každých pět let a předkládá jej ke schválení Komisi. Komise tento plán přezkoumá, aby určila, zda umožňuje dosažení požadovaného cíle, a navrhne jeho případné změny, požadované zejména k zajištění slučitelnosti tohoto plánu s plány ostatních členských států, a plán, podle potřeby upravený, schválí. Pohotovostní plán může být následně pozměňován nebo doplňován tak, aby zohlednil vývoj situace.

§ 22

Centra tlumení nákazy a odborná skupina

(1) V případě vzniku ohnisek afrického moru prasat se v souvislosti s mimořádnými veterinárními opatřeními podle § 15 zákona neprodleně zřizuje v rámci Státní veterinární správy plně funkční celostátní krizové centrum tlumení nákazy.

(2) Celostátní krizové centrum tlumení nákazy řídí a sleduje činnost krajských krizových center tlumení nákazy uvedených v odstavci 3; odpovídá zejména za

a) stanovení nezbytných protinákazových opatření,

b) zajištění okamžitého a účinného provádění výše uvedených opatření krajskými krizovými centry tlumení nákazy,

c) rozmísťovanie personálu a jiných zdrojů do krajských krizových center tlumení nákazy,

d) poskytování informací Komisi, ostatním členským státům, Komoře veterinárních lékařů České republiky, podnikatelům působícím v oblasti zemědělství a obchodu se zemědělskými výrobky,

e) spolupráci s diagnostickými laboratořemi,

f) spolupráci se sdělovacími prostředky,

g) spolupráci s policejními orgány.

(3) V případě výskytu afrického moru prasat může být v souvislosti s mimořádnými veterinárními opatřeními podle § 15 zákona v rámci krajské veterinární správy neprodleně zřízeno plně funkční krajské krizové centrum tlumení nákazy.

(4) Některé úkoly celostátního krizového centra tlumení nákazy mohou být delegovány krajským krizovým centrem tlumení nákazy, působícím na úrovni regionu ve smyslu § 3 odst. 4 zákona, za předpokladu, že tím nejsou ovlivněny úkoly celostátního krizového centra tlumení nákazy.

(5) Zřizuje se stálá odborná skupina disponující odbornými znalostmi potřebnými k pomoci příslušnému orgánu při zajišťování protinákazové připravenosti. V případě výskytu nákazy tato odborná skupina poskytuje příslušnému orgánu pomoc zejména při

a) epizootologickém šetření,

b) odběru vzorků, vyšetření vzorků a hodnocení výsledků laboratorního vyšetření,

c) stanovení protinákazových opatření.

(6) Celostátní a krajská krizová centra tlumení nákazy a odborná skupina musí mít k dispozici personál, zařízení a vybavení, včetně komunikačních systémů, a jasnou a určitou strukturu řízení, zajišťující provedení protinákazových opatření stanovených v této vyhlášce. Podrobnosti týkající se personálu, zařízení, vybavení, struktury a řízení celostátního a krajských krizových center tlumení nákazy a odborných skupin se stanoví v pohotovostních plánech uvedených v § 21.

(7) Další kritéria a požadavky týkající se činnosti a povinností celostátního centra tlumení nákazy, krajských krizových center tlumení nákazy a odborných skupin mohou být stanoveny rozhodnutím orgánů Evropské unie.

§ 23
Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem jejího vyhlášení.

Ministr:

Ing. Palas v. r.

**HLÁŠENÍ NÁKAZY A DALŠÍ EPIZOOTOLOGICKÉ INFORMACE, KTERÉ
POSKYTUJE STÁTNÍ VETERINÁRNÍ SPRÁVA KOMISI A OSTATNÍM
ČLENSKÝM STÁTŮM**

1. Do 24 hodin po potvrzení primárního ohniska, primárního případu u prasat divokých nebo případu na jatkách nebo v dopravním prostředku musí Státní veterinární správa prostřednictvím Systému hlášení nálezů zvířat (ADNS) ¹¹⁾, ohlásit

- a) datum odeslání informace o nákaze,
- b) čas odeslání,
- c) název členského státu,
- d) název nákazy,
- e) počet ohnisek nebo případů,
- f) datum vyslovení podezření na africký mor prasat,
- g) datum potvrzení afrického moru prasat,
- h) metody použité k potvrzení afrického moru prasat,
- i) zda byla nákaza potvrzena u prasat divokých nebo u prasat v hospodářství, na jatkách nebo v dopravním prostředku,
- j) zeměpisnou polohu včetně katastrálního území potvrzeného ohniska nebo případu afrického moru prasat,
- k) uplatňovaná protinákazová opatření.

2. V případě primárních ohnisek nebo případů na jatkách nebo v dopravním prostředku musí Státní veterinární správa kromě údajů uvedených v bodě 1 zaslat také informace o

- a) počtu vnímavých prasat v ohnisku, na jatkách nebo v dopravním prostředku,
- b) počtu uhynulých prasat z každé kategorie v hospodářství, na jatkách nebo v dopravním prostředku,
- c) mortality u každé kategorie a o počtu prasat, u kterých byl africký mor prasat potvrzen,
- d) počtu prasat utracených v ohnisku, na jatkách nebo v dopravním prostředku,
- e) počtu zpracovaných těl,
- f) v případě ohniska o jeho vzdálenosti od nejbližšího hospodářství s chovem prasat,

g) pokud byl africký mor prasat potvrzen na jatkách nebo v dopravním prostředku, o umístění hospodářství původu nakažených prasat nebo kadáverů prasat.

3. V případě sekundárních ohnisek musí být informace uvedené v odstavcích 1 a 2 zaslány ve lhůtě stanovené v § 8 odst. 2 vyhlášky č. 299/2003 Sb., o opatřeních pro předcházení a zdolávání nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka.

4. Státní veterinární správa zajistí, aby informace, které mají být poskytnuty v souladu s body 1 až 3, a které se týkají ohniska nebo případu afrického moru prasat v hospodářství, na jatkách nebo v dopravním prostředku, byly co nejdříve doplněny o písemnou zprávu určenou Komisi a ostatním členským státům, uvádějící přinejmenším

a) datum, kdy byla prasata v hospodářství, na jatkách nebo v dopravním prostředku utracena a jejich kadávery zpracovány,

b) výsledky laboratorního vyšetření vzorků odebraných po utracení prasat,

c) v případě použití výjimky stanovené v § 6 odst. 1, počet utracených a zpracovaných prasat a počet prasat, která mají být později poražena, společně se stanoveným termínem porážky,

d) informace vztahující se k možnému nebo skutečnému původu nákazy, pokud je zjištěn,

e) informace o kontrolním systému, který byl zřízen k zajištění účinného provádění opatření pro dohled nad přemísťováním zvířat, stanovených v § 10 a 11,

f) v případě primárního ohniska nebo případu afrického moru prasat na jatkách nebo v dopravním prostředku genetický typ viru odpovědného za ohnisko nebo případ,

g) pokud byla prasata utracena v kontaktních hospodářstvích nebo v hospodářstvích s prasaty podezřelými z nákazy virem afrického moru prasat, informace o

1. datu utracení prasat a počtu utracených prasat z každé kategorie v hospodářství,

2. epizootologickém spojení mezi ohniskem nebo případem afrického moru prasat a kontaktními hospodářstvími nebo o jiných důvodech, které vedly k podezření na výskyt afrického moru prasat v podezřelých hospodářstvích,

3. výsledcích laboratorního vyšetření vzorků odebraných od prasat v hospodářstvích a při utracování,

Pokud prasata v kontaktních hospodářstvích nebyla utracena, musí být poskytnuty informace o důvodech, které k tomuto rozhodnutí vedly.

11) § 13 odst. 3 písm. a) vyhlášky č. 329/2003 Sb., o informačním systému Státní veterinární správy.

ZÁSADY A POSTUPY ČIŠTĚNÍ, DEZINFEKCE A DEZINSEKCE

1. Všeobecné zásady a postupy:

- a) čištění, dezinfekce, případně dezinfekce a deratizace pomocí úředně schválených prostředků se musí provádět pod úředním dozorem a v souladu s pokyny úředního veterinárního lékaře,
- b) dezinfekční prostředky, které mají být používány, a jejich koncentrace musí být úředně schváleny příslušným orgánem, aby bylo zajištěno zničení viru afrického moru prasat,
- c) účinnost dezinfekčních prostředků musí být pravidelně před použitím kontrolována, protože účinnost některých dezinfekčních prostředků se dlouhodobým skladováním snižuje,
- d) výběr dezinfekčních prostředků, insekticidů a postupů dezinfekce a dezinfekce musí odpovídat typu prostor, dopravních prostředků a předmětů, které mají být ošetřovány,
- e) podmínky používání odmašťovacích prostředků, dezinfekčních prostředků a insekticidů musí zajišťovat, aby nedošlo ke snížení jejich účinnosti; zejména musí být dodržovány technické parametry uvedené výrobcem, jako je tlak, minimální teplota a požadovaná doba působení,
- f) bez ohledu na druh používaného dezinfekčního prostředku musí být uplatňována následující všeobecná pravidla
 1. důkladné provlhčení podestýlky a výkalů dezinfekčním prostředkem,
 2. mytí a čištění podlah, ramp a zdí důkladným vydrhnutím, pokud možno po odstranění nebo demontáži zařízení nebo rozvodů, které by mohly snížit účinnost čištění a dezinfekce,
 3. následné další použití dezinfekčního prostředku minimálně po dobu působení, stanovenou v doporučení výrobce,
 4. voda použitá k čištění musí být v souladu s pokyny úředního veterinárního lékaře zlikvidována způsobem bránícím nebezpečí šíření viru,
- g) pokud se mytí provádí tekutinami pod tlakem, musí se zabránit rekontaminaci již očištěných částí,
- h) musí být provedeno i mytí, dezinfekce nebo likvidace zařízení, rozvodů nebo součástí, které mohly být kontaminovány,
- i) po dezinfekci musí být zabráněno rekontaminaci,
- j) čištění, dezinfekce a dezinfekce požadované ustanoveními této vyhlášky musí být doloženy v záznamech hospodářství nebo dopravního prostředku; pokud je požadováno úřední schválení, musí být čištění, dezinfekce a dezinfekce osvědčeny dozorujícím úředním veterinárním lékařem.

2. Zvláštní ustanovení o čištění a dezinfekci zamořených hospodářství:

a) předběžné čištění a dezinfekce

1. při utrácení zvířat musí být přijata veškerá nezbytná opatření bránící nebo omezující šíření viru afrického moru prasat; tato opatření mimo jiné zahrnují zřízení dočasného dezinfekčního

zařízení, poskytnutí ochranných oděvů, sprchy, dekontaminaci použitého zařízení, nástrojů a vybavení a přerušení dodávky elektrického proudu do ventilace,

2. kadávery utracených zvířat musí být postříkány dezinfekčním prostředkem,

3. pokud mají být kadávery z hospodářství odvezeny ke zpracování, musí být použity kryté a nepropustné kontejnery,

4. ihned po odvozu těl prasat ke zpracování musí být části hospodářství, ve kterých byla zvířata ustájena, a části jiných budov, výběhy atd., kontaminované během utracování nebo vyšetření po utracení, postříkány dezinfekčními prostředky schválenými v souladu s § 12,

5. zbytky tkání nebo krve vznikající při porážce nebo při prohlídce těl po porážce nebo velké nečistoty v budovách, výbězích, na pomůckách atd. musí být pečlivě shromážděny a zpracovány společně s těly,

6. dezinfekční prostředek musí zůstat na površích nejméně 24 hodin,

b) závěrečné čištění a dezinfekce

1. hnůj a použitá podestýlka musí být odstraněny a ošetřeny způsobem stanoveným v bodě 3 písmeno a),

2. ze všech povrchů musí být pomocí odmašťovacího prostředku odstraněn tuk a nečistoty a povrchy musí být omyty vodou,

3. po omytí studenou vodou musí následovat postřik dezinfekčním prostředkem,

4. po sedmi dnech musí být prostory ošetřeny odmašťovacím prostředkem, opláchnuty vodou, postříkány dezinfekčním prostředkem a opět opláchnuty vodou.

3. Dezinfekce kontaminované podestýlky, hnoje a kejdy:

a) hnůj a použitá podestýlka musí být navršeny na hromadu, kde dojde k zahřátí, dále musí být postříkány dezinfekčním prostředkem a ponechány v tomto stavu nejméně 42 dní nebo zlikvidovány spálením nebo zahrabáním,

b) kejda musí být skladována nejméně 60 dní po posledním přidání infekčního materiálu, pokud krajská veterinární správa nepovolila zkrácení doby skladování pro kejdu, která byla účinně ošetřena v souladu s pokyny úředního veterinárního lékaře způsobem zajišťujícím zničení viru.

4. Odchylně od ustanovení bodů 1 a 2 může krajská veterinární správa v případě venkovních chovů stanovit zvláštní postupy čištění a dezinfekce přizpůsobené typu hospodářství a klimatickým podmínkám.

POKYNY K VYHLEDÁVÁNÍ VEKTORŮ

1. Musí být provedeno vyhledání vektorů v místech ustájení a odpočinku prasat a v okolí těchto míst. Vektoři mohou být obecně nalezeni ve starých budovách, v zastíněných místech s příznivou teplotou a vlhkostí. Nejlepších výsledků se dosáhne, pokud vyhledávání vektorů probíhá pozdě na jaře, v létě a brzy na podzim, tedy v obdobích, kdy jsou vektoři nejaktivnější.

2. Měly by být použity dvě metody

a) vyhledávání vektorů v půdě, písku nebo prachu, z prostorů mezi kameny (v případě budov postavených z kamene), ze štěrbin nebo trhlin ve zdích pod dlaždicemi, nebo z podlah, získaných pomocí kartáče nebo jiné vhodné pomůcky. Hlína a písek by měly být v případě potřeby prosety. Ke hledání mladých nymf lze použít lupu,

b) vyhledávání vektorů pomocí pastí s oxidem uhličitým (CO₂). Pasti musí být (nejlépe v noci) na několik hodin umístěny do stájí pro prasata; jinak se pasti rozmísťují na stinných místech mimo denní světlo. Pasti by měly být zkonstruovány tak, aby se vektoři dostali dostatečně blízko ke zdroji CO₂ a nemohli z pasti uniknout.

HLAVNÍ ÚKOLY NÁRODNÍ REFERENČNÍ LABORATOŘE PRO AFRICKÝ MOR PRASAT

1. Národní referenční laboratoř pro africký mor prasat je odpovědná za zajištění toho, aby se laboratorní vyšetření k průkazu výskytu afrického moru prasat a zjištění genetického typu izolátu viru prováděly v souladu s diagnostickou příručkou. K tomu účelu může národní laboratoř uzavírat zvláštní dohody s Referenční laboratoří Evropských společenství nebo jinými národními laboratořemi.

2. Národní referenční laboratoř pro africký mor prasat je odpovědná za koordinaci norem a diagnostických metod ve všech diagnostických laboratořích pro africký mor prasat v České republice. K tomu účelu

- a) může jednotlivým laboratořím poskytovat diagnostická činidla,
- b) dohlíží nad jakostí všech diagnostických činidel používaných v České republice,
- c) pořádá pravidelně srovnávací testy,
- d) uchovává izoláty viru afrického moru prasat z případů a ohnisek potvrzených v České republice.

REFERENČNÍ LABORATOŘ EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ PRO AFRICKÝ MOR PRASAT

1. Referenční laboratoři Evropských společenství pro africký mor prasat je Centro de Investigación en Sanidad Animal, 28130 Valdeolmos, Madrid, Španělsko.

2. Referenční laboratoř Evropských společenství pro africký mor prasat má následující úkoly a povinnosti

a) po konzultaci s Komisí koordinuje metody používané v členských státech k diagnostice afrického moru prasat, zejména

1. uchovává a poskytuje buněčné kultury pro použití v diagnostice,
2. typizuje, uchovává a poskytuje kmeny viru afrického moru prasat pro sérologická vyšetření a k přípravě antisér,
3. poskytuje standardizovaná séra, konjugovaná séra a jiná referenční činidla národním laboratořím za účelem standardizace vyšetření a činidel používaných v členských státech,
4. zřizuje a uchovává sbírku virů afrického moru prasat,
5. organizuje pravidelné srovnávací testy diagnostických postupů na úrovni Evropských společenství,
6. shromažďuje a vyhodnocuje údaje a informace o používaných diagnostických metodách a o výsledcích provedených vyšetření,
7. klasifikuje izoláty viru nejnovějšími dostupnými metodami za účelem lepšího porozumění epizootologii afrického moru prasat,
8. sleduje vývoj v oblasti surveillance, epizootologie a prevence afrického moru prasat na celém světě,
9. uchovává odborné posudky týkající se viru afrického moru prasat a jiných příbuzných virů umožňující rychlou diferenciální diagnostiku,

b) organizuje školení a doškolování odborníků na laboratorní diagnostiku s ohledem na harmonizaci diagnostických metod,

c) má k dispozici vyškolený personál pro případ mimořádných situací v Evropských společenstvích,

d) provádí výzkum, případně koordinuje výzkum zaměřený na zdokonalení tlumení afrického moru prasat,

e) vypracovává technické protokoly o postupech ověřování účinnosti dezinfekčních prostředků proti viru afrického moru prasat.

3. Referenční laboratoře Evropských společenství pro mor prasat a africký mor prasat organizují svou činnost způsobem zajišťujícím koordinaci srovnávacích testů diagnostiky těchto nákaz, organizovaných na úrovni Evropských společenství.

KRITÉRIA A POŽADAVKY VZTAHUJÍCÍ SE K POHOTOVOSTNÍM PLÁNŮM

Pohotovostní plány musí vyhovovat přinejmenším následujícím kritériím a požadavkům:

a) přijetí opatření zajišťujících existenci zákonných pravomocí nezbytných k provádění pohotovostních plánů a možnost provést rychlé a účinné zdolání nákazy,

b) přijetí opatření zajišťujících přístup k fondům pro mimořádné události, rozpočtovým prostředkům a finančním zdrojům za účelem pokrytí nákladů na zdolání ohniska afrického moru prasat,

c) zřízení struktury řízení zajišťující rychlé a účinné rozhodování v případě výskytu nákazy; v případě potřeby musí tato struktura řízení podléhat ústřednímu orgánu odpovědnému za řízení veškerých strategií zdolávání nákazy; ústřední ředitel Státní veterinární správy musí být členem Ústřední nákazové komise a musí fungovat jako článek spojující tuto komisi s celostátním krizovým centrem tlumení nákazy, stanoveným v § 22,

d) přijetí opatření zajišťujících dostupnost zdrojů pro rychlou a účinnou kampaň, a to včetně laboratorního personálu, vybavení a infrastruktury,

e) poskytnutí instrukční příručky obsahující úplný a podrobný popis všech postupů, návodů a opatření, které mají být použity v případě výskytu afrického moru prasat,

f) laboratorní personál se musí pravidelně zúčastňovat

1. školicích programů zabývajících se klinickými příznaky afrického moru prasat, epizootologickými přehledy a tlumením této nákazy,

2. cvičných poplachů organizovaných přinejmenším dvakrát za rok,

3. školení zabývajících se metodami komunikace v rámci organizace informační kampaně zaměřené na příslušné orgány, chovatele a veterinární lékaře v souvislosti s výskytem nákazy.